

6984 J₂

KS

D. O. K.
Oddział II
Sekcja polit.-prasowa
M. 51. / II. 254/14-Pr.

Raport z prasy Kowieńskiej
za czas od 3 do 14 marca r.b.

Stosunki polsko-litewskie.

"Lietuva" z dnia 13/III donosi, iż jakkolwiek na polsko-litewskiej konferencji w Wilnie ostatecznego porozumienia nie osiągnięto, jednak dała ona także pewne pozytywne wyniki. Przedewszystkiem umożliwiła ona obu stronom bliższe wzajemne poznanie się. Demokratyczna część polskiego społeczeństwa w Wileńszczyźnie zrozumiała, iż te wiadomości o państwie litewskim, jakie były rozsiewane przez demagogicznych agitatorów są niczym innym jak tworem roznamiętnionej fantazji.

"Lietuva" z dnia 13/III w artykule wstępnym "Skromne dokumenta" z radością wita autor narady jakie odbyły się w Wilnie pomiędzy przedstawicielami polskich i litewskich grup lewicowych.

Jedynie przez bezpośrednie porozumienie się grup społecznych z pominięciem czynników zewnętrznych widzi możliwość stworzenia warunków, dających całą pełnię swobodnego rozwoju wszystkim części Litwy. Narady powyższe uważa za punkt oparcia dla dalszych, nawołuje szerszy ogół do zainteresowania się powyższą kwestją, do pogłębienia i wypracowania lepszego projektu oraz do niecierpania się przy takich projektach rozwiązania kwestji, "które może i zadawalniają ambicje państwowe, czy narodowe, ale są albo zupełnie niemożliwe do przeprowadzenia, albo nie posiadają tych cech trwałości i zrównowżenia, bez których żadne państwo normalnie funkcjonować nie może.

Prasa zagraniczna i litewska o pojeździe Piłsudskiego do Paryża.

Prasa rosyjska w Kownie donosi jakoby podróż Piłsudskiego była nieudana, gdyż polacy nie uzyskali tego o co się starali. Na odwrót zmuszono Piłsudskiego dać obietnicę wycofania wojsk gen. Żeligowskiego.

Życie wewnętrzne Litwy.

Uchwały S. Demokratycznej litewskiej partji.

26-28 lutego na posiedzeniu S. dem. partji było rozaptrywano dużo spraw, w tej liczbie program partji na najbliższy czas. Konferencja powzięła cały szereg uchwał, które będą jeszcze raz przedyskutowane i ostatecznie potwierdzone na najbliższym zjeździe organizacji. Najważniejsze rezolucje Centralnego Komitetu zostaną opublikowane w gazecie następnie wydrukowane razem ze statutem i programem partji.

Sprawozdanie z chwili obecnej. Konferencja partji S. D. uważa moment bieżący jako czas socjalistycznej rewolucji, czyli wojnę proletariatu, że wszystkimi stronictwami kapitału. Zaznacza, że ta wojna przeszła w drugą fazę, po pierwszych dużych powodzeniach, kiedy burżuazja złączona z reakcją stara się odzyskać utracone pozycje. Konferencja nie traci nadziei, że proletariąt zwycięży reakcję nie tylko na Litwie lecz także i na całym świecie, gdyż

Najbliższe zadania

Dnia 6 marca odbył się zjazd pracowników rolnych w Wilkowskach, jak donosi "Socjaldemokratas". Takie zjazdy odbywać się będą w powiatach, gdyż rząd nie zgodził się na ogólny zjazd robotników.

Litwa Pruska.

NAUCZELNE SŁOWO WÓJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA
L: Dz. 6984 J₂ dnia 8 III 1921 r.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

268

10 lutego 6' było się ważne zebranie stowarzyszenia "Zje'noczenia Litwinów". Przewo'niczący wskazał iż ~~szkła~~ szybko towarzystwo się roz-
wija i liczba członków zwiększa się. Poruszano kwestję przyłączenia
klajpedy do litwy, zaznaczając rolę jaką odegrała klajpeda podczas
głodu w ~~litwie~~ litwie i teraz.

"Social'ny demokrat" z dnia 10 marca interpeluje do Ministerstwa
Obrony Krajowej w sprawie aresztowań i bicia obywateli przez Wojski
Cz'łk'w'ni'k'w'ny. Przyciąga cały szereg faktów i żąda poszko'dowa-
nych osób. Zapytuje ministerstwo, czy ono wie o tych nad'wycieczkach, a
jeśli wie to czy winowajcy podlegnąci do odpowiedzialności za okru-
cieństwa podczas służby, czy poczyniło kroki ku zwolnieniu poszko'dowa-
nych i ~~co~~ myśli uczynić *być* ukrócić szeregowo sekcji wywiad'w'cowej
sztabu generalnego.

"Lietuva" z dnia 10 marca donosi, iż Związek litewskich rolników
i socjalistów tembratów niezadowolonych prosi ministerjum rolnictwa
i leśnictwa o przyjęcie interpelacji w sprawach wyciągania
leśnych przez osoby prywatne, mające ~~pozwolenia~~ pozwolenia
pozwolenia Departamentu leśnego, działające na szkodę państwa. Zazna-
czając iż osoby te zawierają umowy z Departamentem leśnym, jednak nie
stosują się do przepisów wydanych

przez Departament. Ministerjum nie zając o tem nie poczyniło żadnych
kroków ku usunięciu tego rodzaju nieporządków. Wyżej wymienione frak-
cje i stronnictwa zapytują ministerjum w tej interpelacji co ono za-
mierza zrobić, oczekując aby wszystkie pozwolenia na wyciąganie le-
sów zostały skasowane, a urzędników, którzy wydawali takowe podlegną
do odpowiedzialności. Je'tynie aby pogorszono i zakła'dajacym nowe
gospodarstwa dano możność zaopatrzyć się w materiały budowlane i leśne
gospodarkę upora'dkować, aby zabezpieczyć lasy litewskie o' wytrzebienie
nie gdyż takowe stanowią najdroższe mienie państwa.

Zaj azek państw Bałtyckich.

"Lietuva" z dn. 3/III po'aje prze'ruk zamieszczony w ryskiej ga-
z. "Dienas Zinas" artykułu w kwestji Związku Państw Bałtyckich.

Idea zblizania się państw bałtyckich wola' głębiej zaczyna prze-
nikać w umysły lotyszów. Stała się ona nurzeniem nie tylko rząd'u i tej
mu ustawa'w'owego ale także i całego narodu litewskiego.

Dotychczas zrealizowaniem związku spotykało się z całym szere-
giem przeszkód. Obecnie jednak są one powoli usuwane.

Jedną z najw'ażniejszych przeszkód musi być jednakowy sto-
sunek wszystkich wobec'w'nych w skład'w' jego państw do wojny. Tymczasem
wówczas, gdy Estonia, Lotwa i Litwa zawarli pokój z bolszewikami, Polska
i Finlandja zają'w'wały się z nimi jeszcze w stanie wojny. Naj bliższym
czasie przez podpisanie w Rydze polsko-bolszewickiego traktatu po-
kojowego ta przeszkoda zostanie usunięta.

Znacznie utatwilo dzieło zblizania -uznanie de jure Estonji i Lot-
wy przez cesarstwo zach'w'ane, bowiem dotychczas Polska i Finlandja
jakkolwiek temu oficjalnie zaprzeczały je'tak faktycznie były się
związując z nieznanymi rządami -i nie mogły im nieć tego za się.

Najw'ażniejszą ~~jedną~~ przeszkoda stanowiły zatargi ponie'w'zy samymi
państwami Bałtyckimi. A więc zatargi lotewsko-estonski, lotewsko-litew-
ski i litewsko-polski. Dwa pierwsze zostały już usunięte. Należy teraz
wyleczyć wszystkie siły, żeby usunąć trzeci.

Lotwa, Estonia i Finlandja obecnie już nie nie żądają. Po więc
trzy państwa mogą już związać się między sobą sojuszami, mając w ten
sposób zapoczątkowanie realizacji i'ej obszerniejszego związku pa-
ństw bałtyckich. O'by zaś pod wpływem tych trzech państw zatarg polsko-

zostanie ostatecznie załatwiony związek będzie mógł rozszerzyć się i dalej na południe. //

Oziś w Tallinie spotkali się parlamenty państw Finlandji, Estonji i Lotwy. Niezłomnie wierzymy, że ich konferencja da wydatne wyniki w sprawie tak bardzo obchodzącej wszystkie Nadbałtyckie narody.

Sprawy zewnętrzne.

"Goniec Kowieński" z dn. 13/III w artykule "Pięć żądań Niemiec" ujął całą obecną politykę rządu niemieckiego w następujące punkty
1/ zwlekanie ze spłatą ośskokowa, przez co utrudniają ekonomiczną i gospodarczą odbudowę kraju.

2/ dążenie do doprowadzenia bankructwa we Francji.

3/ pragnienie uzależnienia Polski o Niemiec choćby pod względem ekonomicznym, a przez to uzyskać decydujące wpływy na wszystkie państwa Europy Środkowej.

W dwóch pozostałych punktach politycy niemieccy dążą do nawiązania stosunków handlowych i politycznych z Rosją, oraz do restytucji monarchii chińskiej.

Wiadomości o nadabyciach majątków polskich.

Kowieńskie "Echo" z dn. 18/III pisze, że w końcu grudnia zeszłego r roku w jednej z miejscowości zajmowanych przez wojska gen. Zeligowskiego trzech udający się do miasta po towar kupcy, pomiędzy którymi była jedna kobieta zostali zatrzymani przez żołnierzy I szwadronu 13 pułku ułanów. Żołnierzami tymi dowodził por. Glinko. Żołnierze zabrali po różnym cały towar, 70 tysięcy marek gotówką oraz zjęli futra i buty. Kupcy zostali zaarrestowani, zaś woznicę z koniami uwolniono.

Nieczorami ograbionych właścicieli dokądś poprowadzili. Od tego czasu ^{już} więcej nie widział. Pomędzy mieszkańcami rozpowszechniła się pogłoska że zaarrestowanych zamordowano.

Z biegiem czasu pogłoska stała się pewnością. Dowiedziano się nazwiska zamordowanych. Byli nimi Dawid Azerniański, Benjamin Grynblat i Peru Kasenberg. Powiadomiono krewnych.

Od tego czasu przeszło z górą dwa miesiące. Pomimo jednak bardzo starannych poszukiwań trupów w żaden sposób znaleźć nie mogli. Krzyż pogłoski, że ich rzucono do pobliskiego jeziora.

/-/ W. Kościelkowski

Njr. i Szef Oddziału II

Za zgodność:

